

VAIKO TEISIŲ APSAUGOS POLITIKA

„Transparency International“ Lietuvos skyrius yra ne pelno siekianti, nepolitinė, nevyriausybinė organizacija, kurios tikslas – įgyvendinti skaidrumo bei antikorupcines iniciatyvas.

Savo veiklą Lietuvoje įgyvendiname nuo 2000 m. birželio 6 d.

1. ĮVADAS

- 1.1. Ši „Transparency International“ Lietuvos skyriaus (TILS) Politika remiasi „Vaikui saugios aplinkos standartais“, Lietuvos Respublikos teisės aktais bei tarptautiniais vaikų teisių apsaugos principais. Taip pat yra neatsiejama nuo TILS Elgesio kodekso, kuris viešai skelbiamas organizacijos interneto svetainėje.
- 1.2. Politika taikoma visiems su TILS susijusiems asmenims: darbuotojams, Tarybos nariams, dalininkams, praktikantams, savanoriams bei su TILS bendradarbiaujantiems prekių ar paslaugų tiekėjams.
- 1.3. Su TILS susiję asmenys turi būti supažindinti su TILS Vaiko teisių apsaugos politika ir laikytis jos nuostatų.
- 1.4. TILS laikosi nulinės tolerancijos bet kokioms smurto, išnaudojimo ar netinkamo elgesio su vaikais formoms.
- 1.5. Su TILS susiję asmenys privalo užtikrinti pagarbą, saugų ir profesionalų bendravimą visose situacijose bei laikytis aukščiausių profesinės etikos standartų, taikomų įgyvendinant TILS iniciatyvas ir vykdant mokslinius tyrimus, susijusius su vaikais, įskaitant bet kokią viešos informacijos sklaidą ar žiniasklaidos pranešimus.

2. SĄVOKOS

- 2.1. Vaikas – žmogus iki 18 metų, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyta kitaip.
- 2.2. Smurtas prieš vaiką – veikimu ar neveikimu vaikui daromas tiesioginis ar netiesioginis tyčinis fizinis, psichologinis, seksualinis poveikis, jeigu dėl to vaikas mirė, buvo sutrikdyta jo sveikata, normali raida, jam sukeltas skausmas ar pavojus gyvybei, sveikatai, normaliai raidai ar pažeminta vaiko garbė ir (ar) orumas. Smurtu prieš vaiką taip pat laikoma vaiko nepriežiūra. Smurtu nelaikomi veiksmai, kuriais prieš vaiką panaudojama fizinė jėga ir vaikui sukeliamas fizinis ar psichinis skausmas, kai šiais veiksmais siekiama išvengti didesnio pavojaus vaiko fiziniam ar psichiniam saugumui, sveikatai ar gyvybei ir to negalima pasiekti kitomis priemonėmis.
- 2.3. Netinkamas elgesys su vaiku – bet kokia vaiko išnaudojimo forma, dėl kurios daroma reali ar potenciali žala vaiko sveikatai, išgyvenimui, vystymuisi ar orumui atsakomybės, pasitikėjimo ar galios santykių kontekste.

3. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

- 3.1. Vaiko teisių apsaugos politikos tikslas – užtikrinti vaikų saugumą su TILS susijusių asmenų veiklose.
- 3.2. Vaiko teisių apsaugos politika nusako, kokios apsaugos priemonės taikomos siekiant apsaugoti vaikus, kaip elgtis tiesiogiai dirbant su vaikais, kaip apsaugoti juos nuo prievartos ir žalos, kam pranešti, jei tai įvyksta, ir kaip tinkamai reaguoti į situaciją.
- 3.3. Šis dokumentas suteikia informaciją su TILS susijusiems asmenims apie tai, kaip tiesiogiai ar netiesiogiai dirbant su vaikais apsaugoti jų gerovę ir interesus.

4. TIESIOGINIS KONTAKTAS SU VAIKAIS

- 4.1. TILS darbuotojai (-os) gali tiesiogiai susisiekti su vaikais (TILS iniciatyvų įgyvendinimo ir mokslinių tyrimų tikslais) tik gavę jų tėvų ar globėjų sutikimą. TILS veiklos gali būti organizuojamos ir vykdomos be atskiro tėvų ar globėjų sutikimo tik tais atvejais, kai veikla vykdoma su trečiosiomis šalimis, pavyzdžiui, mokyklomis, savivaldybėmis, nacionalinio lygmens institucijomis, kitomis organizacijomis ar atsakingais suaugusiaisiais, kurie turi tėvų sutikimą įtraukti vaikus į švietimo veiklas pagal valstybės teisės aktus.
- 4.2. Jeigu vaikams užsiėmimai organizuojami ne mokykloje ir tuo metu nedalyvauja mokyklos ar kitos organizacijos, turinčios tėvų ar globėjų sutikimą, TILS privalo užtikrinti, kad būtų gautas raštiškas tėvų ar globėjų sutikimas arba kad vaikai dalyvautų lydimi tėvų, globėjų ar kitų atsakingų suaugusiųjų.
- 4.3. Darbas su vaikais turi būti suplanuotas ir struktūruotas, vykdomas kontaktiniu ir nuotoliniu būdu, užtikrinant saugią ir įtraukią aplinką.
- 4.4. Dirbant su vaikais privaloma laikytis šių taisyklių:
 - 4.4.1. nesant būtinybės, vengti būti vienam su vaiku uždaroje erdvėje be kitų suaugusiųjų;
 - 4.4.2. nesant būtinybės, nebendrauti su vaikais per asmenines socialinių tinklų paskyras;
 - 4.4.3. nesant būtinybės, nefotografuoti ir nefilmuoti vaikų be išankstinio vaikų ir tėvų ar globėjų sutikimo;
 - 4.4.4. dirbant su vaikais nuotoliniu būdu bendrauti per saugias ir patikimas platformas.

5. KONFIDENCIALUMO PRINCIPAI

- 5.1. Tvarkant vaikų asmens duomenis, šie duomenys renkami ir naudojami tik tiek, kiek būtina įgyvendinti veiklas, vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu (BDAR) ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais bei TILS Privatumo politikos nuostatomis.

6. ATRANKA IR ĮDARBINIMAS

- 6.1. Įdarbinti kandidatus (-es) į TILS, kurie (-ios) bus atsakingi (-os) už tiesioginę su vaikais susijusią veiklą, leidžiama tik su sąlyga, kad turima pažyma iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro apie tai, kad asmuo nėra teistas už nusikalstamas veikas, susijusias su vaikų išnaudojimu, vaikų žalojimu, tyčinius sunkius ar labai sunkius nusikaltimus (pagal Lietuvos Respublikos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnį).
- 6.2. Su TILS susiję asmenys, kurių veikla nėra susijusi su tiesioginiu ir reguliariu kontaktu su vaikais, neprivalo pateikti šios pažymos ir gali atlikti darbines funkcijas dalyvaujant vaikams. Toks asmuo negali būti paliktas vienas patalpoje su nepilnamečiais be kitų suaugusiųjų.

7. VAIKO TEISIŲ APSAUGOS POLITIKOS LAIKYMASIS IR PRANEŠIMŲ NAGRINĖJIMAS

- 7.1. Už Vaiko teisių apsaugos politikos nuostatų laikymąsi yra atsakingas (-a) kiekvienas (-a) su TILS susijęs atstovas (-ė), dalyvaujantis (-i) veikloje su vaikais arba tiesiogiai vykdamas (-i) veiklą vaikams.
- 7.2. Už Vaiko teisių apsaugos politikos nuostatų laikymosi priežiūrą atsako asmuo, dirbantis iniciatyvų vadovu (-e) ar koordinatoriumi (-e) projektuose, kuriuose tiesiogiai dalyvauja vaikai, jeigu tokio asmens nėra, tokiu atveju už dokumento laikymosi priežiūrą yra atsakingas (-a) TILS vadovas (-ė). Asmenys taip pat yra atsakingi už tai, kad darbuotojai (-os) suprastų šias nuostatas ir jų laikytųsi, o prireikus inicijuotų papildomus mokymus.
- 7.3. Pranešimus apie Vaiko teisių apsaugos politikos nuostatų pažeidimus galima pateikti TILS vidiniu pranešimų kanalu el. paštu pranesk@transparency.lt, kurio veikimas detaliau apibrėžtas TILS Elgesio kodekse.
- 7.4. Pastebėjus ar įtarus galimą vaiko teisių pažeidimą, su TILS susiję asmenys privalo nedelsdami informuoti TILS vadovą (-ę) arba pasinaudoti vidiniu pranešimų kanalu. Prireikus informuojamos kompetentingos institucijos (policija ir / ar Vaiko teisių apsaugos tarnyba) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

8. VAIKO TEISIŲ APSAUGOS POLITIKOS PERŽIŪRA IR KEITIMAS

- 8.1. Pasiūlymus dėl Vaiko teisių apsaugos politikos gali teikti su TILS susiję asmenys. Pasiūlymai teikiami žodžiu arba raštu TILS vadovui (-ei).
- 8.2. TILS vadovas (-ė) nuolat stebi, ar šios Politikos nuostatos taisyklės atitinka realią situaciją ir prireikus inicijuoja jos peržiūrėjimą. Visi TILS darbuotojai, turintys idėjų ar pastabų šiai politikai, gali bet kada kreiptis į TILS vadovą (-ę), kuris (-i) visas pastabas privalo apsvarstyti ir prireikus inicijuoti politikos pakeitimus. Ši politika yra priimama ir keičiama dalininkų sprendimu, prieš tai jos projektui pritarus TILS darbuotojams.